

ALISTER® GRANDE OD

HERBICIDAS

Produkto forma: aliejinė koncentruota suspensija.

Veikliosios medžiagos: diflufenikanas 180 g/l (18.02 %), natrio metiljodosulfuronas 4,5 g/l (0.48 %) ir metilmezosulfuronas 6 g/l (0.65%)

Apsauginė medžiaga: mefenpirdietilas 27 g/l (2.79%).

Sudėtyje yra poliglikolio eterio.

Sisteminio ir dirvinio veikimo herbicidas, priklausantis piridinkarboksamidų ir sulfonilurėjos cheminėms grupėms, naudojamas dviskilčių ir vienaskilčių piktžolių naikinimui sudygusių žieminių kviečių, žieminių kvietrugių ir žieminių rugių pasėliuose.

Skirtas profesionaliajam naudojimui.

ATSARGIAI!

Dirgina odą.

Gali sukelti alerginę odos reakciją.

Sukelia smarkų akių dirginimą.

Labai toksiškas vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus.

Siekiant išvengti žmonių sveikatai ir aplinkai keliamos rizikos, būtina vykdyti naudojimo instrukcijos nurodymus.

Mūvėti apsaugines pirštines/ dėvėti apsauginius drabužius/ naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

Užterštų darbo drabužių negalima išnešti iš darbo vietos.

Jeigu sudirginama oda arba ją išberia: kreiptis į gydytoją.

Jei akių dirginimas nepraeina: kreiptis į gydytoją.

Užterštus drabužius išskalbti prieš vėl juos apsivelkant.

Saugoti, kad nepatektų į aplinką.

Surinkti ištekėjusią medžiagą.

Talpyklą atiduoti į pavojingų atliekų surinkimo aikštelę pagal nacionalinius teisės aktų reikalavimus.

Neužteršti vandens augalų apsaugos produktu ar jo pakuote (neplauti purškimo įrenginių šalia paviršinio vandens telkinių / vengti taršos per drenažą iš sodybų ar nuo kelių).

Siekiant apsaugoti požeminį vandenį nenaudoti šio ar bet kurio kito augalų apsaugos produkto, kurio sudėtyje yra metiljodosulfurono arba metilmezosulfurono dažniau kaip kartą per dvejus metus.

Siekiant apsaugoti vandens organizmus, būtina išlaikyti 10 m apsaugos zoną, apželdintą daugiamečiais augalais iki paviršinio vandens telkinių.

Siekiant apsaugoti netikslinius augalus, būtina išlaikyti 5 m apsaugos zoną iki ne žemės ūkio paskirties žemės.

Pakuotė: 5 l
Registracijos Nr. 0327H/13
Siuntos Nr.: žiūrėti ant pakuotės
Pagaminimo data: žiūrėti ant pakuotės
Galiojimo laikas: 2 metai.

Gamintojas/registracijos savininkas:

Bayer AG
Kaiser-Wilhelm-Allee 1
51373 Leverkusen, Vokietija
Atstovai Lietuvoje: tel. 8 614 23997.

PRIEŠ NAUDODAMI AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTĄ PERSKAITYKITE NAUDOJIMO INSTRUKCIJĄ!

NAUDOJIMO REKOMENDACIJOS

ALISTER GRANDE OD veikliosios medžiagos: natrio metiljodosulfuronas ir metilmezosulfuronas priklauso sulfonilurėjos cheminei grupei, diflufenikanas – piridinkarboksamidų. Produktas pasižymi skirtingu veikimo mechanizmu ir plačiu naikinamų piktžolių spektru. Natrio metiljodosulfuronas ir metilmezosulfuronas pirmiausia į piktžoles patenka per lapus ir su augalo sultimis pasiskirsto visame augale. Nedidelė dalis patenka per šaknis. Pirminiai požymiai ant jautresnių rūšių piktžolių paprastai pasirodo po 1 dienos. Piktžolės nustoja augusios. Vėliau lapai pagelsta, atsiranda nekrotinės dėmės, žūsta šaknys. Per 3–4 savaites, priklausomai nuo oro sąlygų, piktžolių rūšies ir išsivystymo tarpsnio, piktžolės visiškai sunyksta. Paveikus herbicidu atsparesnių rūšių piktžoles, sustabdomas jų augimas ir vystymasis. Jos nebepajėgia konkuruoti su kultūriniais augalais, skursta.

Diflufenikanas pasižymi tuo, kad jis veikia dygstančias ir ką tik sudygusias piktžoles. Patekęs ant dirvos, jis į piktžoles patenka per daigelius, skilčialapius. Diflufenikanas tvirtai susijungia su dirvos koloidais, todėl ilgai išsilaiko dirvoje. Panaudojus produktą rudenį, jo poveikis išlieka iki pavasario. Tokiu būdu sunaikinamos naujai dygstančios piktžolės tiek rudenį, tiek atsinaujinus javų vegetacijai pavasarį (pav. baltoji balanda, garstukas, rūgtys).

Kadangi herbicidas pirmiausia į piktžoles patenka per lapus, būtina kokybiškai nupurkšti pasėlius.

ALISTER GRANDE OD naikina vienaskiltes ir dviskiltes piktžoles.

Herbicido Alister Grande veiksmingumas:

Labai jautrios piktžolės (>95 proc.)

Dirvinė smilguolė (*Apera spica-venti*), dirvinė našlaitė (*Viola arvensis*), daržinė žliūgė (*Stellaria media*), raudonžiedė notrelė (*Lamium purpureum*), bekvapis šunramunis (*Tripleurospermum perforatum*), dirvinė neužmirštuolė (*Myosotis arvensis*), veronikos (*Veronica spp.*), dirvinis bobramunis (*Anthemis arvensis*), savaime išsisėję rapsai, dirvinė čiūžutė (*Thlapsi arvense*), trikertė žvaginė (*Capsella bursa-pastoris*), rūgtis takažolė (*Polygonum aviculare*), ramunės (*Matricaria spp.*).

Jautrios piktžolės (85-95 proc.)

Baltoji balanda (*Chenopodium album*), vaistinė žvirbliarūtė (*Fumaria officinalis*), aguona birulė (*Papaver rhoeas*), kibusis lipikas (*Galium aparine*) 2-4 lapelių, snapučiai (*Geranium spp.*).

Vidutiniškai jautrios piktžolės (70-84,9%)

Rugiagėlė (*Centaurea cyanus*) 2-4 lapelių, dirvinis garstukas (*Sinapis arvensis*).

Atsparios piktžolės

Dirvinė usnis (*Cirsium arvense*), paprastasis varputis (*Elytrigia repens*), dirvinis vijoklis (*Convolvulus arvensis*), dirsės (*Bromus spp.*), dirvinis asiūklis (*Equisetum arvense*), dirvinis raguolis (*Consolida regalis*).

NAUDOJIMO NORMA IR LAIKAS

Naudojimo norma 0,8 l/ha.

ALISTER GRANDE OD **purškiama rudenį** sudygus javams nuo trečiojo lapelio (BBCH 13) iki matomas trečias šoninis ūglis (BBCH 23). Geriausias rezultatas pasiekiamas, kai herbicidas panaudojamas javų 3-5 lapelių augimo tarpsnyje (BBCH 13-15), o piktžolės aktyviai auga, yra jaunos. Dirvinės smilguolės geriausiai sunaikinamos, kai purškimo metu jos būna sudygusios. ALISTER GRANDE OD rekomenduojama purkšti, kai oro temperatūra aukštesnė nei +5°C. Purškimo nevelinti nukeliant jį į vėlyvą rudenį, nes piktžolės efektyviausiai sunaikinamos, kuomet po herbicido naudojimo jų vegetacija dar tęsiasi apie 3 savaites.

Didžiausias apdorojimų skaičius – 1.

Vandens kiekis: 200-300 l/ha.

Lietus, praėjus 4 val. po purškimo, neturi neigiamos įtakos produkto veikimui.

PASTABOS

Nenaudoti ALISTER GRANDE OD javuose su įsėliu ir dviskilčių augalų pasėliuose. Nenaudoti dirvožemiuose, kuriuose organinių medžiagų yra daugiau nei 10%, nes organinės medžiagos absorbuoja veikliąją medžiagą diflufenikaną, ir jo poveikis piktžolėms labai sumažėja.

Saugokite, kad purškiamas tirpalas nepatektų ant gretimų pasėlių, ypač liucernos ir rapsų, nebūtų purškimo juostų persidengimo lauke ir posūkiuose.

Produkto nenaudoti esant didelei rasai. Nepurkšti, kai vėjuota.

Purkštuvas turi turėti gerą maišymo mechanizmą ir tinkamus purkštukus.

Javų pasėlis, kuris bus purškiamas ALISTER GRANDE OD, turi būti pasėtas ne mažiau nei 2-jų cm gylyje.

Nerekomenduojama purkšti, jei pasėlis ligotas, pažeistas kenkėjų, kenčia nuo nepalankių aplinkos sąlygų, pvz. sausros, kaitros, šalnų, užmirkimo ar maisto medžiagų nepritekliaus.

Gali atsirasti trumpalaikiai augalų pažeidimo požymiai (pageltimas), kai purškiama esant nepalankioms aplinkos sąlygoms: žema temperatūra, dideli temperatūrų svyravimai, lietingas periodas, tačiau tai neturi neigiamos įtakos derliui.

Jeigu ruošiamasi purkšti skystomis trąšomis, tai tarp purškimo herbicidu ir purškimo trąšomis, arba atvirkščiai, turi praeiti 7 dienos.

SĖJOMAINA

Po ALISTER GRANDE OD panaudojimo rudenį:

Kitą rudenį, suarus dirvą arba be arimo, galima sėti javus, žieminius rapsus, garstyčias. Jei augalų vegetacijos metu po žiemos buvo labai sausa, ir iki žieminių rapsų ar garstyčių sėjos iškrito mažiau nei 100 mm kritulių, rekomenduojama prieš sėją dirvą giliai suarti. Jei planuojama sėti liucerną, tai suarti dirvą būtina. Gali pasireikšti trumpalaikiai rapsų ir garstyčių pažeidimų požymiai (pabalimas), kai sėjama minimaliai įdirbus dirvą.

Kitą sezoną (antrą pavasarį), suarus dirvą arba be arimo, galima sėti visus augalus. Jei planuojama sėti liucerna, tai rekomenduojama suarti dirvą.

Jeigu rudenį nupurkštas ALISTER GRANDE OD pasėlis vėliau žuvo, tai pavasarį:

Gerai paruošus viršutinį dirvos sluoksnį galima sėti vasarinius kviečius.

Praėjus 4 mėnesiams po purškimo ir suarus dirvą galima sėti vasarinius miežius, avižas, žirnius, kukurūzus, sodinti bulves.

Negalima sėti rapsų, garstyčių, cukrinių runkelių, saulėgrąžų, sojų, liucernos ir linų.

Pastaba. Auginant kitus kultūrinius augalus nei nurodyta arba nesilaikant aukščiau paminėtų rekomendacijų, atsakomybė tenka augintojui.

ATSPARUMO IŠSIVYSTYMO RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS

ALISTER GRANDE OD sudėtyje yra trys veikliosios medžiagos. Natrio metiljodosulfuronas ir metilmezosulfuronas priklauso sulfonilurėjų cheminei grupei, pagal veikimo pobūdį HRAC jas klasifikuoja kaip ALS inhibitorius (HRAC grupė B). Diflufenikanas priklauso piridinkarboksamidų cheminei grupei, pagal veikimo pobūdį HRAC jį klasifikuoja kaip karotinoidų sintezės inhibitorių (HRAC grupė F1). Jei tame pačiame lauke keletą metų iš eilės naudojami tokį patį veikimo pobūdį turintys herbicidai, veikiant natūraliai atrankai, atspariosios piktžolės dauginasi ir tampa dominuojančiomis. Laikoma, kad augalas yra atsparus, kai išlieka gyvas nupurškus herbicidu tinkamu laiku ir rekomenduojama norma.

Siekiant išvengti piktžolių atsparumo atsiradimo, griežtai laikykitės HRAC rekomendacijų:

1. Taikykite integruotą piktžolių kontrolės sistemą;
2. Mišiniuose, paeiliui ar skirtingais metais tame pačiame lauke naudokite skirtingo veikimo pobūdžio herbicidus, naikinančius tas pačias piktžoles;
3. Herbicidą naudokite, kai piktžolės aktyviai auga, yra jaunos;
4. Naudokite pilną herbicido rekomenduojamą normą ir nurodytu laiku;
5. Panaudoję herbicidą, patikrinkite lauką, ar buvo sunaikintos piktžolės. Neleiskite piktžolėms daugintis vegetatyviškai ir sėklomis.
6. Vienskiltėms piktžolėms naikinti tame pačiame pasėlyje ALS inhibitorių nenaudokite daugiau nei vieną kartą.

TIRPALO RUOŠIMAS

Į purkštuvą supilama $\frac{3}{4}$ vandens ir įjungiami maišyklė. Produktas gerai suplakamas pakuotėje. Galimas produkto susisluoksniavimas, bet tai neturi įtakos efektyvumui. Reikiamas produkto kiekis lėtai ir tolygiai supilamas į purkštuvą ir gerai išmaišomas. Supilamas likęs vanduo ir vėl išmaišoma. Paruoštą tirpalą reikia išpurkšti nedelsiant.

PURKŠTUVO PLOVIMAS

Dėl ypatingai didelio kai kurių augalų jautrumo net ir mažiems ALISTER GRANDE OD kiekiams, labai svarbu prieš ruošiant tirpalą ir po darbo kruopščiai išplauti purkštuvą.

Po purškimo purkštuvo talpą, vamzdynus, purkštukus reikia išplauti švariu vandeniu ir tam skirtomis plovimo priemonėmis: pvz. ALL CLEAR EXTRA.

LAIKYMAS

Produktą laikyti sandariai uždarytoje gamyklos taroje, sausoje, gerai vėdinamoje patalpoje, 0° - +30° C temperatūroje, atskirai nuo maisto produktų, pašarų, indų maistui, šildytuvų ir atviros ugnies. Saugoti vaikams nepasiekiamoje vietoje. Galiojimo laikas - 2 metai.

SAUGOS PRIEMONĖS

Dirbant su neskiestu produktu ar liečiant juo užterštus paviršius būtina dėvėti 4 tipo apsauginę aprangą nuo skystųjų chemikalų (atitinkančią standartus EN 340 ir EN 14605) bei tvirtą avalynę. Po apranga turi būti naudojamas poliesterio/medvilnės arba medvilnės kostiumas, kuris turi būti dažnai skalbiamas. Būtina mėvėti cheminėms medžiagoms atsparias pirštines (atitinkančias standartą EN 374): pvz., polivinilchloridines, latekso, nitrilo ($\geq 0,4$ mm) ar kt. Būtina dėvėti akių apsaugos priemones (atitinkančias standartą EN 166).

Purškiant traktoriniais lauko purkštuvais rekomenduojama mėvėti cheminėms medžiagoms atsparias pirštines (atitinkančias standartą EN 374): nitrilo (0,5 mm), chloropreno ($\geq 0,5$ mm), butilo ($\geq 0,7$ mm) ar kt. bei dėvėti 6 tipo apsauginę aprangą (ilgas kelnes bei marškinius ilgomis rankovėmis) ir tvirtą avalynę.

Darbuotojams eiti į apdorotus plotus galima tik jiems visiškai išdžiūvus. Jiems rekomenduojama dėvėti pirštines, ilgas kelnes, marškinius ilgomis rankovėmis ir sandarius batus.

Higienos priemonės. Darbo metu nevalgyti, negerti, nerūkyti. Vengti bet kokio sąlyčio su produktu. Po darbo ar prieš pertrauką nusivilkti drabužius, nusiprausti vandeniu su muilu. Darbo drabužius laikyti atskirai. Suteptus drabužius nedelsiant nusivilkti ir išvalyti. Jei neįmanoma išvalyti, būtina sunaikinti (sudeginti). Susitepus pirštinių paviršiui, jas reikia kruopščiai nuplauti, o susitepus pirštinių vidui, suplyšus arba, kai neįmanoma nuvalyti paviršiaus, jas būtina sunaikinti pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus.

Gaisro gesinimo priemonės: vandens srovė, putos, anglies dioksidas (CO₂), sausi milteliai.

TUŠČIŲ PAKUOČIŲ SUNAIKINIMAS

Supylus produktą į purkštuvą ir dar apie 30 s palaukus, kol išsvarvės paskutiniai lašeliai, pakuotė turi būti skalaujama. Produkto likučiai neturi išdžiūti. Taikomi integruoto skalavimo arba trigubo skalavimo metodai. Purkštuve integruotas pakuočių skalavimo įtaisas pakuotes skalauja iki 3–5 barų suspausto vandens srove. Išskalavus, naudotas vanduo supilamas į purkštuvą.

Taikant trigubo skalavimo metodą, rekomenduojama 25–30 proc. pakuotės užpildyti švariu vandeniu ir, sandariai užsukus dangtelį, apie 30 s kratyti, sukti, kad vanduo pasiektų visus pakuotės kampelius. Tuomet skalavimo skystį supilti į purkštuvą. Procedūrą pakartoti dar mažiausiai du kartus, kol pakuotė vizualiai atrodys švari.

Vanduo, panaudotas purkštuvui ar pakuotei plauti, išpurškiamas ant to paties produktais apdoroto lauko.

Išskalautos pagal nustatytus reikalavimus pakuotės yra nepavojingos atliekos, kurios turi būti surenkamos atskirai nuo kitų nepavojingų atliekų savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose.

Neišskalautos ar išskalautos nesilaikant aukščiau nurodytų reikalavimų produkto pakuotės yra pavojingos atliekos ir turi būti tvarkomos laikantis pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimų (priduodamos į specialias pavojingų atliekų aikšteles).

PIRMOJI PAGALBA

Įkvėpus: išvesti asmenį į gryną orą. Pasijutus blogai, kreiptis į gydytoją.

Patekus ant odos: nedelsiant nuvilkti suterštus drabužius ir gausiai plauti odą tekančiu vandeniu su muilu. Jei dirginimas nepraeina, kreiptis į gydytoją.

Patekus į akis: nedelsiant plauti tekančiu vandeniu pakėlus akių vokus 10 – 20 minučių. Jeigu nešiojami, išimti kontaktinius lęšius ir toliau plauti. Jei dirginimas nepraeina, kreiptis į gydytoją.

Prarijus: Jei nukentėjusysis sąmoningas: skalauti burną vandeniu, duoti išgerti stiklinę (250 ml) vandens. Neskatinti vėmimo. Nedelsianti kreiptis į gydytoją ir, parodyti produkto pakuotę arba etiketę.

Patarimai gydytojui: konkretaus priešnuodžio nėra. Taikyti simptominį gydymą. Veikliosios medžiagos natrio metiljodo sulfuronas, metilmezosulfuronas priklauso sulfonilurėjos cheminei grupei, diflufenikanas – piridinkarboksamidų.

Apsinuodijimo atveju kreiptis į Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą telefonu: 8 5 2362052 arba 8 687 533 78.

GAMINTOJO ATSAKOMYBĖ

Gamintojas garantuoja už produkto kokybę, jei jis gautas originaliame gamykliniame įpakavime, tinkamai laikomas ir naudojamas. Gamintojas neatsako už nuostolius, atsiradusius dėl veiksnių (pav. ekstremalių aplinkos sąlygų, žaladarių atsparumo išsivystymo), kurių jis negali kontroliuoti. Visos produkto naudojimo rekomendacijos yra pateikiamos remiantis dabartine gamintojo patirtimi.

® – registruotas Bayer AG, Vokietija prekės ženklas.